

ASOCIJACIJA
KOORDINATORA
ZA ROMSKA PITANJA

ROMACTED

Promoting good governance
and Roma empowerment
at local level

VODIČ ZA RAD INSTITUCIONALNE I OPŠTINSKE/GRADSKE RADNE GRUPE ZA INKLUZIJU ROMA

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

ASOCIJACIJA
KOORDINATORA
ZA ROMSKA PITANJA

ROMACTED

*Promoting good governance
and Roma empowerment
at local level*

VODIČ ZA RAD INSTITUCIONALNE I OPŠTINSKE/GRADSKE RADNE GRUPE ZA INKLUZIJU ROMA

Jul 2020.

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

IZDAVAČ

Asocijacija koordinatora za romska pitanja
Bobovčeva 30
14000 Valjevo
asocijacijakzrp@gmail.com

ZA IZDAVAČA

Dragan Gračanin

PRIREDILI

Dragan Gračanin, Asocijacija koordinatora za romska pitanja
Danijela Lakatoš, ekspert na ROMACTED Programu
KOKOLARI Džanatan Koko PR Konsultantske aktivnosti Beograd

RECENZIJA

Marina Vasić
Vera Kurtić

ŠTAMPA

Podgorina – Tima d.o.o.
dr Pantića 73,
14000 Valjevo
podgorinatima@yahoo.com

TIRAŽ

400

Ova publikacija je pripremljena uz finansijsku pomoć Evropske unije i Saveta Evrope, kroz ROMACTED Program „Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanja Roma na lokalnom nivou“.

Sadržaj ove publikacije predstavlja isključivu odgovornost Asocijacije koordinatora za romska pitanja i ni u kom slučaju ne odražava stavove Evropske unije i Saveta Evrope.

Sadržaj

---

1. RAD SA LOKALNIM INSTITUCIJAMA	5
2. INKLUZIVNA LOKALNA UPRAVA	6
3. IMENOVANJE KONTAKT OSOBE.....	7
4. ŠTA JE INSTITUCIONALNA RADNA GRUPA (IRG)	8
4.1. ZADACI INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE.....	8
4.2. OČEKIVANI SASTAV INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE.....	10
5. RAD INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE ZA INKLUZIJU ROMA.....	10
5.1. KONTAKT OSOBA NA PROGRAMU ISPRED JLS - KOORDINATOR INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE.....	10
6. OPŠTINSKA/GRADSKA RADNA GRUPA ZA INKLUZIJU ROMA.....	13
7. IZRADA I USVAJANJE ZAJEDNIČKOG AKCIONOG PLANA ZA INKLUZIJU ROMA	14
ANEKS I	
NACRT ODLUKE O OBRAZOVANJU INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE U OKVIRU PROGRAMA ROMAKTED – "PROMOVISANJE DOBROG UPRAVLJANJA I OSNAŽIVANJE ROMSKE ZAJEDNICE NA LOKALNOM NIVOU”	16
ANEKS II	
LISTA REALIZOVANIH INICIJATIVA LOKALNIH AKCIONIH GRUPA I INSTITUCIONALNIH RADNIH GRUPA.....	24
ANEKS III	
LISTA DODELJENIH GRANTOVA U OKVIRU ROMACTED PROGRAMA	28

Vodič za rad Institucionalne i Opštinske radne grupe nastao je na osnovu iskustva u sprovođenju ROMACTED programa „Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanja romske zajednice na lokalnom nivou”, koji se u Srbiji sprovodi u 11 jedinica lokalne uprave, u periodu 2017-2020.

Vodič je namenjen članovima Institucionalnih i Opštinskih/gradskih radnih grupa, koje su formirane u lokalnim upravama u Beogradu (Zvezdara), Kostolcu, Kragujevcu, Nišu, Odžacima, Prokuplju, Smederevu, Subotici, Vranju, Vrnjačkoj Banji i Zaječaru, ali i kao doprinos budućim programima koji ostvaruju slične ciljeve.

Publikacija predstavlja kratak opis uloge i delovanja pomenutih grupa, kao i podizanje svesti o potrebama i uključivanju romskih zajednica na lokalnom nivou.

Sve fotografije korišćene prilikom izrade ovog vodiča su nastale tokom sastanaka Institucionalnih i Opštinskih radnih grupa u pomenutim gradovima i opštinama.

Program ROMACTED je zajednički program Evropske unije i Saveta Evrope i sprovodi se u preko 60 jedinica lokalne samoprave na teritoriji Zapadnog Balkana i Turskoj. Program ima za cilj izgradnju političke volje i održivog angažovanja lokalnih vlasti na unapređenju demokratske uprave i osnaživanja lokalnih romskih zajednica.

1. RAD SA LOKALNIM INSTITUCIJAMA

U programu ROMACTED je na lokalnom nivou data mogućnost formiranja više grupa – predstavnika zajednice: U svakoj jedinici lokalne uprave (skraćeno JLS) postoji Lokalna akciona grupa (LAG¹) koju čine predstavnici/e romske zajednice iz skoro svih naselja, takozvana Lokalna akciona grupa.

Takođe, LAG mogu biti formirane po temama (omladina, žene), po zanimanjima (na primer: muzičari, prodavci na pijacama, sakupljači sekundarnih sirovina) ili po mestu stanovanja (u okviru romskih naselja u gradovima i selima). U jednom gradu može biti formirano više Lokalnih akcionih grupa kako bi sve teme imale jednake mogućnosti za zagovaranje. Pored ovih grupa, u svakom gradu ili opštini je formirana i po jedna grupa koju čine predstavnici institucija-Institucionalna radna grupa (IRG²), kao i zajednička grupa predstavnika institucija i romske zajednice, odnosno članova IRG-a i LAG-a, koja se naziva Opštinska/gradska radna grupa za inkluziju Roma.

Na početku sprovođenja ROMACTED programa su zaposleni u lokalnim upravama izrazili zabrinutost da bi program ROMACTED i romska zajednica mogli da očekuju da se svi akumulirani problemi reše za vreme trajanja programa, ali da administrativni kapacitet lokalnih institucija neće biti u mogućnosti da odgovori na prioritetne probleme u zajednici, te da će politika inkluzije Roma u tom slučaju biti negativno ocenjena.

Tokom informisanja u romskim naseljima i formiranja Lokalnih akcionih grupa, zajednica je bila nepoverljiva, a inicijativu je videla kao apstraktan projekat koji ne donosi konkretan i dugoročni benefit. Posebno se isticalo pitanje šta njihova aktivnost može da promeni.

U okviru ROMACTED programa, presudni faktori za participaciju Roma i Romkinja u donošenju lokalnih odluka su uključenost lokalnih uprava u proces, inkluzivni pristup i izražena volja za aktivnim praćenjem rada Lokalnih akcionih grupa. Politička posvećenost izabranih zvaničnika početak je procesa, ali se svakodnevni napredak ostvaruje kroz savezništvo između LAG-a i IRG-a uz posredstvo kontakt osoba(e) u gradu ili opštini.

Takođe, rad na poboljšanju javnog upravljanja, kao i napredak u nivou lokalne demokratije zavise i od uključivanja romske zajednice kao aktivnog učesnika i jednakog partnera u procesu.

---

¹ Lokalna akciona grupa (skraćeno LAG) je termin prilagođen sa engleskog jezika – Community Action Group (CAG)

² Institucionalna Radna Grupa (skraćeno IRG) je termin prilagođen sa engleskog jezika – Institutional Working Group (IWG)

Slika 1- Sastanak Institucionalne radne grupe programa ROMACTED u Gradskoj opštini Zvezdara, 2019. godina

2. INKLUZIVNA LOKALNA UPRAVA

Otvorenost i odlučnost donosioca odluka da se bave inkluzijom Roma i Romkinja na lokalnom nivou se oslikava kroz učešće romske zajednice u kreiranju lokalnih politika. Ovo je naučena lekcija iz svih projektnih inicijativa koje su se sprovodile na lokalnom nivou.

Različita iskustva takođe su istakla dve veoma bitne činjenice:

- ▶ Profesionalno opredeljenje donosioca odluka u lokalnoj administraciji je veoma važno, ali se taj proces može prekinuti ako nije podržan institucionalnim zalaganjem i adekvatnim ljudskim resursima u lokalnoj administraciji.
- ▶ Neophodno je da se na početku procesa ali i tokom celog trajanja programa, osigura posvećenost gradonačelnika/predsednika opštine i lokalne uprave. Dalje predstavljanje i promovisanje programa na lokalnom nivou, preko izabranih predstavnika građana i zaposlenih u lokalnoj administraciji, doprinosi sveobuhvatnijoj podršci kao i partnerskom odnosu sa zajednicom u kreiranju i implementaciji mera socijalnog uključivanja Roma i Romkinja.

3. IMENOVANJE KONTAKT OSOBE

Na početku procesa gradonačelnik ili predsjednik opštine imenuje osobu koja će biti **Kontakt osoba** na programu ROMACTED ispred lokalnih uprava.

Poželjno je da kontakt osoba ima empatijski kapacitet i pozitivan uticaj na romsku zajednicu, kao i da bude zaposlena, odnosno angažovana u relevantnim odeljenjima ili službama u lokalnim upravama.

Od kontakta osobe očekuje se da:

- Direktno komunicira sa ROMACTED timom za podršku u skladu sa planom i implementacijom aktivnosti ;
- Inicira uspostavljanje Institucionalne radne grupe u okviru opštine/ grada;
- Organizuje i učestvuje u radionicama koje će voditi facilitator i/ili predstavnici ROMACTED programa;
- Učestvuje u Savetodavnim grupama na nacionalnom nivou;
- Učestvuje na radionicama i treninzima na nacionalnom nivou;
- Pomogne u organizaciji i facilitaciji zajedničkih sastanaka (sastanci Opštinske/gradske radne grupe), Lokalne akcione grupe i Institucionalne radne grupe;
- Prati obaveze koje je preuzela Institucionalna radna grupa u vezi sa ranije postignutim dogovorima, akcijama, itd;
- Osigurava koordinaciju sa facilitatorima kada implementacija dogovorenih akcija zahteva učešće i doprinos Lokalne akcione grupe ili članova romske zajednice;
- Daje pravovremene informacije gradonačelniku/predsedniku opštine i drugim donosiocima odluka o napretku u implementaciji programa i osigurava da su tražene odluke uzete u obzir i dostavljene lokalnom veću ili drugim relevantnim institucijama.

Ovo imenovanje donosi gradonačelnik/predsednik opštine u pisanoj formi.

4. ŠTA JE INSTITUCIONALNA RADNA GRUPA (IRG)?

Prema potpisanom Protokolu o saradnji, ROMACTED Institucionalna radna grupa predstavlja lokalni mehanizam za inkluziju koji olakšava međusektorsku saradnju u procesu donošenja odluka. Gradonačelnici i/ili predsednici opština se ohrabruju za uključivanje u rad kao korisnici pomenutog mehanizma i kao politička podrška sveukupnom procesu.

Gradsko /Opštinsko veće dokumentom *odluke* obrazuje Institucionalnu radnu grupu ROMACTED programa u cilju unapređenja komunikacije i koordinacije aktivnosti, te poboljšanja delotvornosti rada službi koje se na lokalnom nivou bave problemima Roma, kao povremeno/stalno/posebno radno telo Skupštine ili Gradskog /Opštinskog veća.

Uloga *kontakt osobe* u IRG-u je: održavanje redovne komunikacije sa facilitatorom/kom radi pripreme sprovođenja aktivnosti; obezbeđivanje uspostavljanja rada IRG-a; organizovanje potrebnih radionica na različite teme inkluzije Roma i Romkinja za članove IRG-a; doprinos organizovanju i moderiranju zajedničkog sastanka IRG i LAG-a; praćenje izvršenih preuzetih obaveza članova IRG-a; redovno izveštavanje gradonačelnika ili drugih donosioca odluka o napretku u radu i osiguravanje da se potrebne odluke donose ili dostavljaju lokalnom veću ili drugim relevantnim institucijama

4.1. ZADACI INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE:

- Učestvovanje u kreiranju i implementaciji zajedničkih aktivnosti/planova sa Lokalnom akcionom grupom ROMACTED programa, facilitatorima i nacionalnim ROMACTED timom;
- Obezbeđivanje stalne komunikacije i saradnje sa predstavnicima/cama lokalne akcione grupe ROMACTED programa, facilitatorom i koordinatorom nacionalnog tima ROMACTED programa;
- Učestvovanje na radionicama i obukama koje će facilitirati članovi nacionalnog tima ROMACTED programa;
- Podrška za postizanje pozitivnih promena u tekućim administrativnim praksama (ocenjene kao takve, kako od strane zaposlenih u lokalnoj samoupravi tako i od romske zajednice), a koje su rezultat gore navedenih treninga i dijaloga sa romskom zajednicom;
- Aktivno i učestvovanje u proceni rezultata i uticaja koji program ostvaruje na terenu;
- Pravovremeno izveštavanje gradonačelnika/odbornika o napretku implementacije programa i staranje da su sve predložene odluke uzete u obzir i dostavljene na razmatranje donosiocima odluka;
- Razmena informacija o tekućim poslovima i inicijativama u delokrugu svih organa i organizacija, kao i podataka u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti;

- Učestvovanje u izradi ili reviziji lokalnog akcionog plana za socijalno uključivanje Roma i Romkinja zajedno sa Lokalnim akcionim grupama iz romske zajednice, uspostavljenim u okviru ROMACTED programa;
- Promovisanje integrisanja lokalnog akcionog plana za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u razvojne strateške dokumente i planove lokalne samouprave;
- Pružanje podrške sprovođenju lokalnog akcionog plana za socijalno uključivanje Roma i Romkinja, uključujući i aktivnosti koje su integrisane u razvojnim strategijama opštine/grada, putem predlaganja alokacije lokalnih resursa i obezbeđivanjem, ukoliko i kada je to moguće, drugih izvora finansiranja, uključujući EU fondove;
- Promovisanje i podrška uključivanja Roma i Romkinja u donošenje odluka na lokalnom nivou (posebno njihovo uključivanje u rad organa i tela opštine/grada, školskih odbora, saveta roditelja, itd);
- Iniciranje donošenja odluka nadležnih organa opštine/grada i drugih organa i organizacija kojima se unapređuje položaj Roma i Romkinja;
- Učestvovanje u aktivnostima kojima se promoviše multikulturalnost i tolerancija;
- Informisanje stanovništva opštine/grada o romskoj kulturi i o položaju Roma i Romkinja u (opštini/gradu);
- Preduzimanje drugih aktivnosti u cilju unapređenja položaja Roma i Romkinja u (opštini/gradu), u skladu sa zakonom i opštim aktima opštine/grada.

Slika 2- Sastanak Institucionalne radne grupe programa ROMACTED u Opštini Odžaci, 2019. godina

4.2. OČEKIVANI SASTAV INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE :

1. Delegirana kontakt osoba za ROMACTED program od strane gradonačelnika/predsjednika grada/opštine, koja je ujedno i koordinator institucionalne radne grupe;
2. Koordinator/ka za romska pitanja zaposlen/a u opštinskoj/gradskoj upravi;
3. Načelnik/ca organizacione jedinice nadležne za poslove društvenih delatnosti;
4. Načelnik/ca organizacione jedinice nadležne za poslove budžeta;
5. Načelnik/ca organizacione jedinice nadležne za komunalne poslove;
6. Načelnik/ca organizacione jedinice nadležne za urbanizam;
7. Direktor/ka Doma zdravlja;
8. Direktor/ka Centra za socijalni rad;
9. Direktor/ka filijale Nacionalne službe za zapošljavanje;
10. Direktor/ka škole čiji je osnivač opština;
11. Direktor/ka predškolske ustanove;
12. Direktor/ka ustanove kulture čiji je osnivač Opština/Grad;
13. Direktor/ka Javnog komunalnog preduzeća (JKP) čiji je osnivač Opština/Grad;
14. Načelnik/ca Policijske uprave/Policijske stanice;
15. Drugi predstavnici/ce JLS lokalnih uprava i drugih institucija, koji mogu doprineti realizaciji prioriteta definisanih od strane Lokalnih akcionih grupa ROMACTED programa (predstavnici/ce romske zajednice).

5. RAD INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE

5.1. KONTAKT OSOBA NA PROGRAMU ISPRED JAVNE UPRAVE – KOORDINATOR/KA INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE

Osoba delegirana od strane gradonačelnika/predsjednika opštine kao Kontakt osoba ROMACTED programa obavlja i poslove koordinacije radom IRG koju čine predstavnici lokalnih institucija. Koordinator/ka IRG može imati i svoje zamenike.

Grafikon 1- Zadaci koordinatora/ke Institucionalne radne grupe

Slika 3- Sastanak Institucionalne radne grupe u Gradskoj upravi grada Prokuplja, 2019. godina

Članovi IRG se sastaju jednom do dva puta mesečno, ili po potrebi i češće. Sastanci su vođeni od strane koordinatora Institucionalne radne grupe koji poziva članove prema planiranom dnevnom redu sastanka i održavaju se u opštinskim/gradskim salama uz prisustvo facilitatora.

Članovi IRG diskutuju o aktivnostima i problemima koji su važni za unapređenje položaja romske zajednice. Takođe, zaduženi su da u svojim nadležnostima sprovedu odluke IRG o merama za unapređivanje položaja romske zajednice.

Prva aktivnost u okviru saradnje članova opštinskih/gradskih radnih grupa za inkluziju Roma bila je obeležavanje 8. Aprila - *Međunarodnog dana Roma*. Povodom ovog događaja u svim gradovima i opštinama su organizovane konferencije za javnost na kojima su predstavljene aktivnosti ROMACTED programa kao i sam program. Sve lokalne samouprave su postavile romsku zastavu na opštinskim zgradama kao simbol podrške romskoj zajednici.

Članovi LAG, uz podršku ROMACTED facilitatora, su na prvim sastancima definisali liste kratkoročnih i dugoročnih prioriteta. O tim prioritetima se kasnije diskutovalo na sastancima sa predstavnicima IRG. Ključni nalazi pretočeni su u zajednički plan aktivnosti kao zajednički dokument članova IRG i LAG (-ova) okupljenih u Opštinskoj/gradskoj grupi za inkluziju

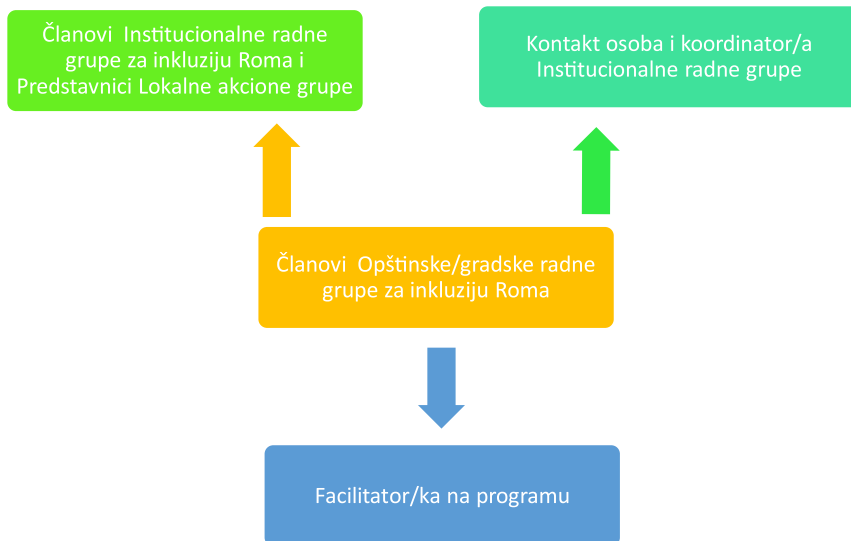
6. OPŠTINSKA/GRADSKA RADNA GRUPA ZA INKLUZIJU ROMA I ROMKINJA

Opštinska radna grupa je zajednička grupa predstavnika institucija i predstavnika romske zajednice okupljene u ROMACTED Lokalnoj akcionoj grupi/grupama. Glavna karakteristika ove grupe je zajedničko delovanje predstavnika institucija i romske zajednice na lokalnom nivou.

Kako bi se osiguralo zajedničko razumevanje procesa i postigli dogovori o radnim metodama, važno je da na početku sprovođenja ROMACTED procesa svi članovi Opštinske/gradske radne grupe za inkluziju Roma učestvuju na svakom sastanku. Preporuka je da se Radna grupa sastaje najmanje jednom mesečno, u trajanju od 3 do 4 sata. ROMACTED Kontakt osoba koordiniše sastanke a facilitator/ka je sekretar/ka. Nakon svakog sastanka Radne grupe, facilitatori treba da sastave dopis koji sadrži sažetak zaključaka sastanka i da ga prosledi svim članovima Radne grupe.

Dobra komunikacija između članova Radne grupe je od presudnog značaja za njen rad, posebno u postizanju uspešnog participativnog planiranja i donošenja odluka. Preporučuje se obuka o komunikacijskim tehnikama, sa posebnim fokusom na uspostavljanje i olakšavanje saradnje između lokalnih aktera (lokalna uprava, nevladine organizacije, druge lokalne institucije, komunalna preduzeća i bilo koje druge osobe koje rade na socijalnoj uključenosti ili sa ugroženim grupama).

Grafikon 2- Predstavnici Opštinske/gradske radne grupe

Neposredna uključenost lokalnih akcionih grupa iz romske zajednice ukorenjuje lokalnu politiku u stvarne potrebe i probleme zajednice. Dosadašnja iskustva govore da Lokalne uprave smatraju da im je LAG pomogao da se bliže upoznaju sa zajednicom i da direktno komuniciraju sa njom. Kao rezultat toga, nove inicijative bivaju zasnovane na stvarnim potrebama ali su od romske zajednice primljene direktne povratne informacije o sprovedenim lokalnim politikama.

Kako bi male ruralne opštine imale pristup EU fondovima, moraju biti povezane u aktivna partnerstva sa drugim akterima, posebno sa organizacijama civilnog društva. Aktivnosti u tim opštinama zavise od dodatnih spoljnih resursa za unapređenje procesa inkluzije Roma i Romkinja. Kapaciteti samih opština ali i lokalnih organizacija civilnog društva su često ograničeni i možda nisu prihvatljivi za nacionalne programe. Kroz pojačano partnerstvo sa organizacijama civilnog društva koje imaju ekspertizu i ljudske kapacitete, opštine ali i lokalne nevladine organizacije mogu unaprediti svoje kapacitete u određenim oblastima.

7. IZRADA I USVAJANJE ZAJEDNIČKOG AKCIONOG PLANA ZA INKLUZIJU ROMA I ROMKINJA

Opštinska/gradska radna grupa izrađuje zajednički akcioni plan na osnovu liste prioriteta zajednice i procene potreba opštine, koji će sadržavati tri vrste konkretnih akcija:

- Kratkoročne akcije, koje može sprovesti sama romska zajednica;
- Kratkoročne i srednjeročne akcije, koje sprovodi lokalna samouprava koristeći sredstva iz budžeta;
- Dugoročne aktivnosti, koje će se morati uvrstiti u (opšti) Lokalni plan za inkluziju Roma i koje mogu zahtevati domaće ili EU finansiranje.

PRIMERI USPEŠNIH AKTIVNOSTI LAG-a I INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE ZA INKLUZIJU ROMA

Važni rezultati u kreiranju Lokalnih akcionih planova, koje su kasnije usvojile lokalne uprave su ostvareni tokom saradnje članova Radne grupe za inkluziju Roma i predstavnika romske zajednice. U nekim opštinama/gradovima koje su već imale ovaj dokument bio je povoljan trenutak za razvijanje novog, dok je u drugim opštinama uz ekspertsku pomoć ROMACTED programa prvi put izrađen Lokalni akcioni plan za socijalnu inkluziju Roma i Romkinja..

Ostvareni su i drugi rezultati u direktnom rešavanju konkretnih problema, koji uključuju: čišćenje romskih groblja; čišćenje romskih naselja; postavljanje uličnih osvetljenja i poboljšanje putne infrastrukture; pristup javnom prevozu (autobuske stanice u blizini romskih naselja); obezbeđivanje novčane pomoći učenicima; promovisanje romske kulture i umetnosti.

Sprovođenje ovih inicijativa je omogućilo značajnu vidljivost ROMACTED procesa i njegove konkretne rezultate. Takođe, uticalo je na motivisanost članova romske zajednice i pokazalo je da se pozitivna promena može desiti ako postoji zajedničko delovanje.

Institucionalna radna grupa i Lokalna akciona grupa su, uz pomoć ekspertske pomoći, izradile predloge projekata za poziv za grantove u okviru program ROMACTED. Članovi Institucionalne radne grupe i Lokalne akcione grupe održali su redovne sastanke kako bi utvrdili prioritetne aktivnosti koje će biti uključene u predloge projekata.

NACRT ODLUKE O OBRAZOVANJU INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE U OKVIRU PROGRAMA ROMAKTED – "PROMOVISANJE DOBROG UPRAVLJANJA I OSNAŽIVANJE ROMSKE ZAJEDNICE NA LOKALNOM NIVOU"

Na osnovu člana ___ Statuta grada/opštine/gradske opštine _____⁴ (Službeni list _____, broj _____) i člana ___ Poslovnika Skupštine grada/opštine/gradske opštine _____⁵ (Službeni list _____, broj _____) i člana 20. stav 1. tačka 10 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 129/2007, 83/2014 – dr. zakon, 101/2016 – dr. zakon, 47/2018), Protokola o saradnji između Saveta Evrope, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Opštine/Grada potpisanog u okviru programa „ROMAKTED – promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanje romske zajednice na lokalnom nivou“ koji sprovode Evropska unija i Savet Evrope _____, Skupština opštine/grada, _____ na sednici održanoj _____ 2018. godine donela je

Alternativa 1⁶: Na osnovu člana ___ Statuta grada/opštine/gradske opštine _____⁷ (Službeni list _____, broj _____) i člana Poslovnika o radu Gradskog/opštinskog veća grada/opštine/gradske opštine⁸ _____ (Službeni list _____, broj _____) i člana 20. stav 1. tačka 10 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 129/2007, 83/2014 – dr. zakon, 101/2016 – dr. zakon, 47/2018), Protokola o saradnji između Saveta Evrope, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Opštine/Grada _____ potpisanog u okviru programa „ROMAKTED – promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanje romske zajednice na lokalnom nivou“ koji sprovode Evropska unija i Savet Evrope, Opštinsko/gradsko veće, na sednici održanoj _____ 2018. godine donelo je

---

³ Nacrt Odluke je nastao na od strane organizacije Asocijacija koordinatora za romska pitanja, uz podršku Stalne konferencije gradova i opština, koja je lokalnim upravama uputila dokument radi primene.

⁴ Pozvati se na odredbe Statuta koje skupštinu opštine/grada ovlašćuju da donosi odluke (opšte pravne akte) i, ako postoje, na odredbe Statuta koje se odnose na nadležnosti opštine/grada na unapređenju ljudskih i manjinskih prava i sprečavanju diskriminacije.

⁵ Pozvati se na odredbe Poslovnika koje se odnose na donošenje odluka (opštih pravnih akata) od strane skupštine opštine/grada.

⁶ Donosilac preporučenog modela odluke je skupština opštine, ali se kao alternativni model nudi i donošenje odluka od strane opštinskog veća. Detaljnije obrazloženje za ovakav izbor videti u Obrazloženju (t. 6 i 7.)

⁷ Pozvati se na odredbe Statuta koje opštinsko/gradsko veće ovlašćuju da donosi ovakvu vrstu akata.

⁸ Pozvati se na odredbe Poslovnika opštinskog/gradskog veća koje se odnose na donošenje ove vrste akata.

ODLUKU

O OBRAZOVANJU INSTITUCIONALNE RADNE GRUPE U OKVIRU PROGRAMA „ROMAKTED- PROMOVISANJE DOBROG UPRAVLJANJA I OSNAŽIVANJE ROMSKE ZAJEDNICE NA LOKALNOM NIVOU”

Osnivanje i položaj grupe

Član 1.

Ovom odlukom obrazuje se Institucionalna radna grupa ROMAKTED programa, u cilju unapređenja komunikacije i koordinacije aktivnosti, te poboljšanja delotvornosti rada službi koje se na lokalnom nivou bave problemima Roma, kao [povremeno/stalno/posebno] radno telo skupštine opštine (u daljem tekstu: Institucionalna radna grupa).

Alternativa: Obrazuje se Institucionalna radna grupa ROMAKTED programa, u cilju unapređenja komunikacije i koordinacije aktivnosti, te poboljšanja delotvornosti rada službi koje se na lokalnom nivou bave problemima Roma kao stručno radno telo opštinskog/gradskog veća⁹.

Članovi Institucionalne radne grupe

Član 2.

Institucionalna radna grupa ima (broj) članova.

Članovi Institucionalne radne grupe su:

1. Delegirana kontakt osoba za ROMAKTED program od strane gradonačelnika/predsednika opštine, koja je i koordinator Institucionalne radne grupe;
2. Koordinator/ka za romska pitanja zaposlen/a u opštinskoj/gradskoj upravi¹⁰;
3. Načelnik/ca organizacione jedinice nadležne za poslove društvenih delatnosti;
4. Načelnik/ca organizacione jedinice nadležne za poslove budžeta;
5. Načelnik/ca organizacione jedinice nadležne za komunalne poslove;
6. Načelnik/ca organizacione jedinice nadležne za urbanizam;
7. Direktor/ka Doma zdravlja;

---

⁹ Ako je opštinskim/gradskim aktima (pre svih, statutom) predviđeno da opštinsko/gradsko veće može da obrazuje radna tela.

¹⁰ Dodati odgovarajuće zvanje, ako je u konkretnoj opštini/gradu različito.

8. Direktor/ka Centra za socijalni rad;
9. Direktor/ka filijale Nacionalne službe za zapošljavanje;
10. Direktor/ka škole čiji je osnivač opština;
11. Direktor/ka predškolske ustanove;
12. Direktor/ka ustanove kulture čiji je osnivač Opština/Grad;
13. Direktor/ka JKP čiji je osnivač Opština/Grad;
14. Načelnik/ca Policijske uprave/Policijske stanice;
15. Drugi predstavnici/ce JLS i drugih institucija, koji mogu doprineti realizaciji prioriteta definisanih od strane lokalnih akcionih grupa ROMAKTED programa (predstavnici/ce romske zajednice)

Rešenje o imenovanju članova Institucionalne radne grupe donosi načelnik opštinske/gradske uprave u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ove odluke¹¹.

Alternativa 1 za stav 4: Rešenje o imenovanju članova Radne grupe donosi opštinsko/gradsko veće¹².

Alternativa 2 za stav 4: Rešenje o imenovanju članova Institucionalne grupe donosi predsednik opštine/gradonačelnik¹³.

Na sastanke Institucionalne radne grupe se mogu pozivati stručnjaci i predstavnici/ce drugih organa i organizacija, ako je to potrebno, radi informisanja članova Radne grupe o određenom pitanju (npr. zaštitnik građana, predstavnici/ce organizacija civilnog društva, medija i sl.)

Zadaci Radne grupe

Član 3.

Zadaci članova Institucionalne radne grupe su:

---

¹¹ Videti Nacrt rešenja o imenovanju članova Institucionalne grupe za ROMAKTED program

¹² Statuti većine opština i gradova u Srbiji ovlašćuju opštinsko/gradsko veće da donosi pojedinačne akte kada ga na to ovlasti skupština opštine svojom odlukom. Ovo može biti efikasnija, brža alternativa, s obzirom na to da je opštinsko/gradsko veće ka o izvršni organ opštine, operativnije telo koje se sastaje češće nego skupština opštine. Ako je donosilac odluke opštinsko veće (v. alternative predložene za preambulu odluke i u članu 1.) onda donosilac rešenja o imenovanju članova Institucionalne grupe može biti samo opštinsko/gradsko veće jer opštinsko/gradsko veće svojom odlukom ne može ovlastiti predsednika opštine/gradonačelnika za donošenje takvog rešenja.

¹³ Kao i opštinsko/gradsko veće, predsednik opštine/gradonačelnik može biti ovlašćen odlukom za donošenje pojedinačnih akata (ovo predviđa i Zakon o lokalnoj samoupravi – član 44. st. 1. t. 5 – a preuzeto je u većini statuta opština/gradova). Ovo rešenje se može preporučiti opštinama/gradovima čija veća nisu statutom ovlašćena za donošenje drugih pojedinačnih akata osim onih koji su izričito navedeni u statutu.

- Učestvovanje u kreiranju i implementaciji zajedničkih aktivnosti/planova sa lokalnom akcionom grupom ROMA KTED programa, facilitatorom i nacionalnim ROMA KTED timom;
- Obezbeđivanje stalne komunikacije i saradnje sa predstavnicima/cama lokalne akcione grupe ROMA KTED programa, facilitatorom i koordinatorom nacionalnog tima ROMA KTED programa;
- Učestvovanje na radionicama i obukama koje će organizovati facilitator i/ili koordinator nacionalnog tima ROMA KTED programa;
- Podržavanje ostvarivanja pozitivnih promena u tekućim administrativnim praksama (ocenjene kao takve, kako od strane zaposlenih u lokalnoj samoupravi, tako i od romske zajednice), a koje su rezultat gore navedenih obuka i dijaloga sa romskom zajednicom;
- Aktivno podržavanje i učestvovanje u proceni rezultata i uticaja koji program ostvaruje na terenu;
- Pravovremeno izveštavanje gradonačelnika/predsednika opštine o napretku implementacije Programa i zalaganje da su sve predložene odluke uzete u obzir i dostavljene donosiocima odluka na razmatranje;
- Razmena informacija o tekućim poslovima i inicijativama u delokrugu svih organa i organizacija, kao i podataka, u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti;
- Učestvovanje u izradi ili reviziji Lokalnog akcionog plana za socijalno uključivanje Roma i Romkinja zajedno sa lokalnim akcionim grupama iz romske zajednice, koje su uspostavljene u okviru ROMA KTED programa;
- Promovisanje integracije lokalnog akcionog plana za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u razvojne strateške dokumente i planove lokalne samouprave;
- Pružanje podrške sprovođenju lokalnog akcionog plana za socijalno uključivanje Roma i Romkinja, uključujući i aktivnosti koje su integrisane u razvojnim strategijama opštine/grada, putem predlaganja alokacije lokalnih resursa kao i obezbeđivanjem, ukoliko i kada je to moguće, drugih izvora finansiranja, uključujući EU fondove.
- Ukazivanje nadležnim organima na slučajeve diskriminacije prema romskoj zajednici u opštini/gradu;
- Promovisanje i podržavanje uključivanja Roma i Romkinja u donošenje odluka na lokalnom nivou (posebno njihovo uključivanje u rad organa i tela opštine/grada, školskih odbora, saveta roditelja itd.);
- Iniciranje donošenja odluka nadležnih organa opštine/grada i drugih organa i organizacija kojima se unapređuje položaj Roma i Romkinja;
- Učestvovanje u aktivnostima kojima se promoviše multikulturalnost;

- Informisanje stanovništva opštine/grada o romskoj kulturi i o položaju Roma i Romkinja u _____ [opštini/gradu]¹⁴;
- Preduzimanje drugih aktivnosti u cilju unapređenja položaja Roma i Romkinja u _____ [opštini/gradu], u skladu sa zakonom i opštim aktima opštine/grada.

Poslovník Institucionalne radne grupe

Član 4.

- Institucionalna radna grupa obavlja svoje zadatke u skladu sa definisanim aktivnostima ROMAKTED programa.
- Rad Institucionalne radne grupe bliže se uređuje Poslovníkom o radu koji se usvaja većinom glasova prisutnih članova Institucionalne radne grupe¹⁵.

Sredstva za rad

Član 5.

Sredstva za rad Radne grupe obezbeđuje opština/grad.

Članovi Radne grupe ne primaju posebnu naknadu za učešće u radu Radne grupe.

Izveštavanje

Član 6.

Institucionalna radna grupa podnosi godišnji izveštaj o radu skupštini opštine/grada, na osnovu usvojenog godišnjeg plana rada, najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Alternativa za stav 1 [Ako je donosilac ove odluke opštinsko/gradsko veće]:

Institucionalna radna grupa podnosi godišnji izveštaj o radu opštinskom/gradskom veću, najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

---

¹⁴ Uloge pojedinih članova Institucionalne radne grupe (npr. u vezi sa obaveštavanjem javnosti i drugih organa o aktivnostima Institucionalne radne grupe, predstavljanjem Institucionalne radne grupe i sl.) treba urediti Poslovníkom o radu Institucionalne radne grupe. Takođe, može da se pripremi i Nacrt Poslovníka o radu koji bi bio ponuđen opštinama i gradovima.

¹⁵ Videti Nacrt poslovníka Institucionalne radne grupe za ROMAKTED program za inkluziju Roma.

Član opštinskog/gradskog veća iznosi prethodno mišljenje o godišnjem izveštaju o radu Institucionalne grupe.

Godišnji izveštaj sadrži podatke o radu i realizovanim aktivnostima Institucionalne radne grupe, kao i analizu stanja i ocenu položaja Roma i Romkinja u _____ [opštini/gradu].

Stupanje na snagu

Član 7.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu opštine/grada _____“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Program „ROMAKTED - Promovisanje dobrog upravljanja i osnaživanja romske zajednice na lokalnom nivou (u daljem tekstu: Program), koji sprovodi Savet Evrope i Evropska unija, predviđa da u 11 odabranih pilot opština/gradova budu obrazovane Institucionalne radne grupe ROMAKTED programa u cilju unapređenja komunikacije i koordinacije aktivnosti, te poboljšanja delotvornosti rada službi koje se na lokalnom nivou bave problemima Roma i Romkinja. Ovaj cilj je u skladu i sa Strategijom za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Republici Srbiji za period od 2016. do 2025. godine i lokalnim akcionim planovima za unapređenje položaja Roma i Romkinja usvojenim u velikom broju opština i gradova. Potpisnici protokola o saradnji u implementaciji ROMAKTED programa u Srbiji su potpredsednica Vlade Republike Srbije i ministarka građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Republike Srbije i predsedavajuća Koordinacionog tela za implementaciju i praćenje realizacije Strategije za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u Srbiji za perod 2016-2025. godine (prof. dr Zorana Z. Mihajlović), Šef misije Saveta Evrope u Beogradu (Tim Kartrajt), i _____ predsednik opštine/ gradonačelnik _____.

Poboljšanje socio-ekonomskog položaja Roma i Romkinja je prepoznato kao važan cilj i u aktima Evropske unije – Evropske komisije i Evropskog parlamenta – koji obavezuju i zemlje kandidate za članstvo (kao što je Okvir za nacionalne strategije za Rome i dokumentima Saveta Evrope, čija je Srbija članica (v. Strazburšku deklaraciju o Romima -).

Osim pilot opština/gradova koje učestvuju u realizaciji ovog Programa, ovako pripremljen nacrt akta moguće je primeniti u svim opštinama i gradovima u Srbiji.

Pravni osnov

1. Imajući u vidu da su članovi Institucionalne radne grupe ROMAKTED programa predstavnici/ce različitih organa, ustanova i organizacija, od kojih neke osniva Republika, a neke jedinice lokalne samouprave, bilo je potrebno razmotriti mogućnosti za uspostavljanje odgovarajućeg institucionalnog okvira u skladu sa važećim propisima. Razmotrena su tri moguća rešenja: 1) uspostavljanje zakonskog osnova za obrazovanje Institucionalne radne grupe; 2) zaključivanje memoranduma/sporazuma o saradnji između uključenih organa i ustanova; 3) obrazovanje institucionalnih radnih grupa od strane organa lokalne samouprave.

2. Uzimajući u obzir slična interesorna tela koja u različitim oblastima deluju na lokalnom nivou (pre svega, Interresornih komisija za procenu potreba za dodatnom obrazovnom, zdravstvenom i socijalnom podrškom detetu ili učeniku, Saveta za zapošljavanje i Saveta za javno zdravlje), zaključeno je da je obrazovanje tih tela od strane organa lokalne samouprave predviđeno zakonima koji uređuju odgovarajuće oblasti (kao što su npr. Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja – Službeni glasnik RS, br. 88/2017, 27/2018; Zakon o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti – Službeni glasnik RS, br. 36/2009, 30/2010, 88/2010, 38/2015, 113/2017 i Zakon o pravima pacijenata – Službeni glasnik RS, br. 45/2013). Međutim, kako je inkluzija Roma i Romkinja pitanje koje se odnosi na mnogobrojne oblasti života i koje je definisano u brojnim strateškim i planskim dokumentima kroz određene aktivnosti, i pored toga teško je zamisliti jedan zakon kojim bi bilo predviđeno obrazovanje ovakvog tima. U našem pravnom sistemu ne postoji propis kojim bi na generalan način bilo uređeno uspostavljanje međuresornih tela između različitih nivoa vlasti. Na primer, članom 64. Zakona o državnoj upravi (Službeni glasnik RS, br. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 30/2018) je uređen način osnivanja zajedničkih tela i projektnih grupa u kojima učestvuje više organa državne uprave, ali ne uređuje način na koji se formiraju zajednička tela ili grupe u kojima učestvuju organi sa različitih nivoa vlasti (npr. pokrajinskog ili lokalnog nivoa).

3. Pored toga, Ustavom Republike Srbije (Službeni glasnik RS, br. 98/2006) je predviđena izvorna nadležnost jedinica lokalne samouprave da se staraju o ostvarivanju, zaštiti i unapređenju ljudskih i manjinskih prava. Ta nadležnost predviđena je i Zakonom o lokalnoj samoupravi, Formiranjem ovakvih institucionalnih radnih grupa se bolje ostvaruju navedene nadležnosti lokalne samouprave, te dodatni zakonski osnov nije potreban.

4. Zaključivanje memoranduma/sporazuma o saradnji između različitih organa, ustanova ili organizacija kojim bi bila formirana ovakva Institucionalna radna grupa (ili slično telo) nije svojstveno našem pravnom sistemu. Takvim sporazumom se ne bi mogli postići efekti kakvi se očekuju od ovog pravnog akta, a to je institucionalizacija lokalnih timova za inkluziju Roma.

5. Iz razloga navedenih u tačkama 3 i 4 nacrt koji je ovde ponuđen podrazumeva obrazovanje Institucionalne radne grupe ROMAKTED programa od strane organa lokalne samouprave. Pritom, preporučuje se da Institucionalnu radnu grupu obrazuje skupština opštine/grada. Skupština

opštine je jedini organ lokalne samouprave koji je Zakonom o lokalnoj samoupravi ovlašćen za donošenje opštih pravnih akata. Sa druge strane, imajući u vidu da su neki od predviđenih članova zaposleni u organizacionim jedinicama koje su sastavni deo uprave opštine/grada, kao i da su članovi i zaposleni u ustanovama čiji je osnivač skupština opštine (centar za socijalni rad, škole, domovi zdravlja), prirodno je da donosilac i ove odluke bude skupština.

6. Statuti gradova i opština takođe predviđaju da opštinsko/gradsko veće može obrazovati stručna savetodavna radna tela za poslove iz nadležnosti veća, pa je pored preporučenog modela u kom je donosilac odluke skupština opštine, predviđena i alternativa u kojoj je donosilac odluke opštinsko veće. Ipak, kako se radi o telima koja bi obavljala poslove „iz nadležnosti veća“, a ne iz nadležnosti lokalne samouprave uopšte, donošenje odluke od strane opštinskog veća nije najbolja odnosno najadekvatnija alternativa.

ANEKS II

LISTA REALIZOVANIH INICIJATIVA LOKALNIH AKCIONIH GRUPA I INSTITUCIONALNIH RADNIH GRUPA

OPŠTINA/GRAD	INICIJATIVA
Smederevo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Asfaltiranje ulica u naselju Lugavčina; 2. Čišćenje deponije u naselju Vranovo; 3. Redovnije odnošenje smeća i dobijanje još jednog kontejnera u naselju Ubilci; 4. Izgradnja parka u naselju Ubilci; 5. Sređivanje korova u naselju Mali Krivak.
Subotica	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krečenje grafita "UČK" na zgradi mesne zajednice Peščara; 2. Odnošenje smeća i čišćenje deponije iz naselja Halaš; 3. Organizovanje izložbe fotografija o kulturi i tradiciji Roma u Subotici; 4. Zagovaranje sa predstavnicima Predškolske ustanove "Naša radost" za uključivanje romske dece u ranom uzrastu u predškolsko vaspitno obrazovanje; 5. Organizovanje sastanka sa predstavnicima komunalnog preduzeća za uvođenje vode u delu koji je izostavljen u procesu uvođenja vodovodne mreže u mesnoj zajednici Peščara
Vrnjačka Banja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvođenje Pedagoškog asistenta u osnovnoj školi „Branko Radičević“; 2. Obezbeđivanje besplatnih autobuskih karata za prevoz učenika srednjih škola; 3. Obezbeđivanje novčane pomoći za maturante srednje škole u visini od 10.000 RSD; 4. Uključivanje predstavnika romske zajednice u Upravnom odboru Crvenog krsta; 5. Izrada i usvajanje LAP-a za socijalno uključivanje Roma i Romkinja; 6. Uključivanje roditelja učenika romske nacionalnosti u Savet roditelja ; 7. Postavljanje ulične rasvete u jednom delu naselja Gračac ; 8. Obezbeđivanje besplatne užine sa đake u osnovnoj školi ; 9. Regulisanje dozvola za ulične svirače;
Zvezdara	<ol style="list-style-type: none"> 1. Učešće članovi Lokalne akcione grupe mladih u obuci za preduzetnike u okviru projekta "I Rom preduzetnik"; 2. Uspostavljanje saradnje između Lokalne akcione grupe i Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, u cilju smanjenja diskriminacije prema romskoj zajednici; 3. Renoviranje Društvenog centra u Bosutskoj ulici; 4. Obezbeđivanje dopunske nastave za decu u osnovnim školama ; 5. Rešavanje problema curenja vode iz zida ili asfalta u Bosutskoj ulici;

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Uvođenje autobuske linije do Doma zdravlja u naselju Mali mokri lug; 7. Obezbeđivanje obuke za dokvalifikacije i prekvalifikacije.
Kostolac	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izmeštanje i uređenje autobuskog stajališta u naselju Kanal; 2. Čišćenje deponije u naselju Kanal; 3. Postavljanje prinudnih usporivača brzine u romskim naseljima; 4. Uključivanje romske dece u fudbalske treninge; 5. U saradnji sa Crvenim Krstom obezbeđivanje pomoći u vidu: dušeka, ćebadi, posteljine i grejalica za porodice koje su preko zime smeštene u hotelu u Kostolcu; ogreva za socijalno ugrožene porodice u Kostolcu; 6. Postavljanje dva kontejnera na mestu očišćenih deponija u romskom naselju Kanal; 7. Osnivanje Romsko kulturno umetničkog društva; 8. Pošljunčavanje i ravnjanje ulica u romskim naseljima u kojima nema asfalta. 9. Postavljanje zaštitnih stubića na trotoaru prema romskom naselju Kanal
Kragujevac	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uključivanje mladih Roma i Romkinja u aktivnostima Kancelarije za mlade; 2. Izrada novog Lokalnog akcionog plana za unapređenje položaja Roma; 3. Uključivanje oblasti omladinske politike u Lokalnom akcionom planu za unapređenje položaja Roma; 4. Uspostavljanje saradnje sa donatorima i organizacijama koje sprovode programe dodatne edukacije u cilju daljeg nastavka školovanja ili obuka u cilju zaposlenja.
Niš	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unapređenje infrastrukturne opremljenosti Romskog groblja, normalizacija vodosnabdevanja, uvođenje kanalizacije, osvetljenja i čišćenje deponije na ulasku i oko groblja; 2. Čišćenje rastinja oko pruge Beograd-Niš u romskom naselju Beograd mala kao i u ulicama Sarajevska i Bovanska; 3. Čišćenje deponija u romskim naseljima (Beograd mala, Naselje 12. Februar i Crvena Zvezda); 4. Nabavka tricikla sakupljače sekundarne sirovine; 5. Otvaranje Romskog kulturnog centra u prostorijama Mesne zajednice 12. Februar; 6. Inicijativa za doškolovanje "Druga Šansa", 45 kandidata; 7. Negovanje kulture sećanja kroz učešće na memorijalnim aktivnostima posvećenim stradanju Roma tokom II Svetskog rata u Spomen parku "Bubanj" i Memorijalnom logoru "12. Februar"; 8. Postavljanje dečijeg mobilijara u naselju Stočni Trg; 9. Uključivanje romske zajednice u programima za zapošljavanje Nacionalne službe za zapošljavanje; 10. Obezbeđivanje prostora za rad ROMACTED LAGa;

	<ol style="list-style-type: none"> 11. Čišćenje kanalizacije u naselju 12. Februar i Crvena Zvezda. 12. Postavljanje saobraćajnih znakova u romskim naseljima; 13. Čišćenje kanalizacija i postavljanje nedostajućih šahti u romskim naseljima; 14. Iniciranje i obezbeđivanje stipendije za 25 srednjoškolaca i 10 studenata.
Prokuplje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvođenje radne druge smene u Domu zdravlja u Žitnom Potoku; 2. Obezbeđivanje kontejnera u naselju Berilje; 3. Uvođenje pedagoškog asistenta u osnovnoj školi u Žitnom Potoku; 4. Zapošljavanje 12 osoba u fabrici „Leoni“; 5. Uvođenje autobuske linije Prokuplje – Žitni potok; 6. Zapošljavanje jedne osobe na poslovima održavanja romskog groblja; 7. Reprogramiranje duga za utrošak vode za 38 najugroženijih porodica.
Zaječar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapošljavanje 19 Roma i Romkinja na program Javnih radova; 2. Kupovina 90 paketa školskog pribora; 3. Izrada Lokalnog Akcionog Plana za Rome; 4. Obezbeđivanje prostora za realizovanje kulturnih aktivnosti; 5. Održavanje prvog i drugog Romskog Festivala kulture i tradicije; 6. Dodeljivanje prehrambelih i novogodišnjih paketa; 7. Dodeljivanje obuće i odeće socijalno ugroženim porodicama; 8. Stambeno zbrinavanje tri romske porodice; 9. Realizovanje obuka za pisanje biografija i propratnog pisma; 10. Zapošljavanje pripadnika romske zajednice na poslovima koje se realizuju u okviru javnih radova;
Vranje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obezbeđivanje finansijske pomoći za obrazovanje; 2. Čišćenje deponije u naselju Gornja Čaršija 2; 3. Deratizacija i dezinfekcija naselja Ciganski Rit; 4. Postavljanje ulične rasvete u Gornjoj Čaršiji, ulica Poljanička; 5. Pokretanje idejnog projekta za uređenje Romskog groblja za vodosnabdevanje i uvođenje kanalizacije; 6. Sprovođenje akcija po romskim naseljima radi povećanja broja preventivnih pregleda iz oblasti ginekologije, kardiovaskularnih bolesti, dijabetesa i zarazno–epidemioloških bolesti; 7. Izrada i sprovođenje idejnog projekta za uređenje platoa Bakije Bakića; 8. Uključivanje većeg broja Roma i Romkinja u obukama za dokvalifikacije, prekvalifikacije i kurseve koji se sprovode u Vranju u okviru projekta međunarodnih organizacija i Nacionalne službe za zapošljavanje. 9. Unapređenje komunikacije između Centra za socijalni rad u Vranju i romskog stanovništva 10. Postavljanje česme i uređenje puta na romskom groblju.

Odžaci	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uključivanje mladih Roma i Romkinja u kulturne aktivnosti. 2. Senzibilizacija romske zajednice o nacionalnom identitetu kroz organizovanje seminara/ radionica; 3. Mobilizacija romske zajednice i unapređenje obrazovanja kroz organizovanje sportskih aktivnosti i razna takmičenja; 4. Šivenje/nabavka tradicionalne romske nošnje.
--------	---

ANEKS III

LISTA DODELJENIH GRANTOVA U OKVIRU ROMACTED PROGRAMA

RED. BR.	NAZIV PROJEKTA	OPŠTINA/GRAD
1.	„Podrška romskim porodicama i deci na teritoriji opštine Beograd/Zvezdara »	Beograd/Zvezdara
2.	„Uređenje Trga Bakija Bakić u naselju Gornja Čaršija“	Vranje
3.	„Očuvanje kulturnog identiteta Roma u Odžacima“	Odžaci
4.	„Socijalna uključenost Roma u Subotici“	Subotica
5.	„Inicijativa romske zajednice u Smederevu“	Smederevo
6.	„Koraci ka inkluziji“	Kostolac
7.	„Podrška sprovođenju aktivne lokalne politike za socijalnu uključenost Roma“	Kragujevac
8.	„Lokalna intervencija za socijalnu uključenost Roma“	Vrnjačka banja
9.	„Lokalna intervencija za socijalnu uključenost Roma“	Niš
10.	„Infrastrukturna poboljšanja romskog naselja u Prokuplju“	Prokuplje
11.	„Lokalna intervencija za socijalnu uključenost Roma u gradu Zaječaru“	Zaječar

romactedsrbija